

ANT. MASSAE
GALLESII CIVIS
ROMANI.

AD FORMVLAM CAMERALIS
OBLIGATIONIS LIBER.

D. BENEDICTI DE BARZIS
Perusini, Sigismundi Romanorum Im-
peratoris à consilijs, Tractatus
de Guarentigia.

D. ANTONII A CANARIO
Tractatus de executione Instrumentorum.

EIVSDEM ANTONII MASSAE
Sermo de Annatis.

OMNIA INDICIBVS ALPHABETICIS
in hac postrema editione illustrata.

CVM LICENTIA SUPERIORVM.

ROMAE,
EX TYPOGRAPHIA, VINCENTII ACQUILATI
MDCCCLXXVIII In Burgo,

Coll. Soc. I. N. S. V. Salm. et Dono R. C. B. M.

ANTONIUS MASSA
IOANNI BAPT.
CICADAÆ

*Tituli sancti Clementis presbytero Cardinali,
viro amplissimo S. D.*

ULTOS mihi vsu venit audi-
re, Antistes amplissime, qui mi-
rarētur, quid esset, quòd ex tam
multis doctis atq; exercitatis Ro-
mana Curie pragmaticis nemo
adhuc de facultate forensiū di-
sceptationū, quibus sacerdotio,
rū controuersia ac iudicia continentur, id est, de bene-
ficialia praxi, quæ alibi quàm in hoc Pontificio foro,
seu Romana Curia parum est nota, iustum aliquem &
quasi proprium librum cōscripserit: & id quod magis
admirandum esse dicebant, ea, quæ hac de re scripta
extant, omnia nullo ordine sint ita confusa, & concisa,
vt raptim scripta, & quasi temere (vt sic dicam) con-
sarcinata esse videantur: cum tamen nemo dubitet,
quin illi fuerint viri alioquin docti, qui eam rem atti-
gerunt. Quis enim aliter existimaret de Aegidio Bel-
lamero, cuius cum in omnes Pontificij iuris libros
extent præclari Commentarij artis & ordinis pleni,
quas Lecturas vocant: iudicia tamen pronuntiata, &
sententiæ Auditorij Rotæ, quas decisiones appellamus,
ab eodem Bellamero collectæ, maiori ex parte sunt
obscuræ, concisæ, & plerumque nullis legibus aut ra-

ANTONII MASSAE
GALLESII,
CIVIS ROM.

Ad Formulam Cameralis obligationis
Liber.

S V M M A P R O O E M I L

- 1 *Descriptio formulæ obligationis cameralis continens formam
lem, & finalem causam ipsius.*
- 2 *Incertus est auctor obligationis, in forma Camera.*
- 3 *Obligatio in forma camere diversis temporibus composita
fuit & perfecta.*
- 4 *Tenor ipsius formulæ obligationis cameralis, quæ nunc vulgo
videntur, divisa in sex partes, siue clausulas.*

VM obligationis eius, quæ vulgo
appellatur in forma Camere, vlti-
mum fit fere vbiq; frequentissimum
& doctorum (quos quidem ego vi-
derim) nemo hactenus de illa, eius-
que virtute, & efficacia data opera
tractauerit, operæ prætium facturum
me esse arbitratus sum, si quæ de ipsa obligatione, eius-
que usu mihi occurrebant, quam breuissime exponere-
rem. Vt autem clarius intelligi possint quæ dicentur,
fortasse non erit ab re, si figura quadam describamus:
1 † Eam obligationem esse formulam quandam ex mul-
tis iudicis cautionibus, incerto auctore, diuturno usu
Romanae Curiae compositam: quæ contractuum instru-
mentis adiecta facit, vt cessatores per iudicem faci-
lius cogi possint ad complendum promissa. Dixi,
2 incerto † auctore, & diuturno usu Romanae Curiae
compositam, quia, præterquam quod non est eius cer-
tus

TRACTATUS
D. BENEDICTI
DE BARZIS PERVSINI
DE GVARENTIGIA.

ANNIS currentibus M. CCCXLVII.
Cum persæpe, vt otio non succumberem,
in præteritis vacationibus ad aliquod opu-
sculum componendum me Benedictum
de Barzis de Perusio L. V. D. in hoc almo
Ferrariensi studio ius ciuile ordinariæ legentem animus
incitaret: nihil mihi vtilius, nihil acceptius, atque magis
opportunitati accommodatū reperi, quàm seriatim di-
scutere, & sub condecienti ordine pertractare materiam
Guarentigiæ, quam nostri prædecessores ad plenum ne-
cubi tractauerunt: quinimmo sparsim, & implicite varijs
locis, & ad varia proposita attigerunt. Hac de re super
ipsa Guarentigia præsentem tractatum componere insti-
tui sub ordine infra scripto:

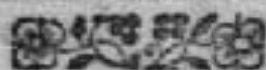
DIVISIO TOTIVS OPERIS.

AM primo tractabo de his quæ pertinent ad
causam formalem atque materialem ipsius
Guarentigiæ. Secundo principaliter tracta-
bo de his quæ concernunt causam finalē, & sic
ad quod sit vtilis Guarentigia, & de effectibus
qui resultant ex instrumento Guarentigiato. Tertio, &
ultimo discutiam, an possit excipi contra instrumentum
Guarentigiatum, & eius executionem, & quæ exceptio
videatur reseruata statuto dictante, quod nulla exceptio
opponi possit: & an licet possit excipi, possit reus se alio
remedio defensare, etiam quando statutum vult quod
de nullitate dici non possit.

TRACTATUS DE EXECUTIONE INSTRUMENTORVM.

D. ANTONII A CANARIO.

S V M M A R I V M.

- 1 *Exceptiones iusta, an possint obici contra publicum instrumentum stante statuto, quod, &c.
Verbum generale omnia comprehendit.
Genus tantum valet, quo ad omnia; quantum species quo ad speciem.*
- 2 *Promittens nullam exceptionem opponere, intelligitur de malitiosa, & non de legitima.*
- 3 *Exceptiones iusta, an possint opponi, si dictum sit, quod non possit opponi nisi exceptio falsitatis, & solutionis.*
- 4 *Exceptiones qua opponi possint, statuto dictante, quod exceptione falsitatis, & solutionis non obstante, instrumenta publica executioni demandentur.*
- 5 *Statuto dictante, quod publica instrumenta executionem habeant paratam nulla nisi solutionis, & falsitatis exceptione obstante, an possint obici alia exceptiones iustae.*
- 6 *Sententia, instrumentum, & confessio de iure communi executionem habent paratam.*
- 7 *Clausula, & post praedicta, in fine contractus posita, quid operetur.
Gabella non soluitur de praecepto in confessum, statuto stante, quod de omni sententia condemnatoria solvatur gabella.*
- 8 *Instrumenta guarentigiata, ubi fundentur & ubi confessio nata, & ubi simplicia.*
- 9 *Statuta loquentia de executione instrumenti guarentigiati non exorbitant à iure communi.*
- 10 *Electio Papa non extoro subiicitur iuri positivo.*
- 11 *Exclusio generali exceptionum ad processum non excludit speciales*

DE MATERIÀ ANNATARVM

AD ILLVSTRISSIMVM
Et Reuerendiss. D. Carolum Cardin.
Borromæum, Sermo.

ANTONII MASSÆ
Galleſii ciuis Romani.

DE Annatis, Carole Borromæ Cardinalis Amplissime, fortasse videri poterit conueuienter esse dictum, si toto sermone in tres quasi partes distributo, prius ponatur illa, ex quibus rei de qua agitur, haberi possit plena cognitio; Deinde probetur Annatarum exactionem, ex parte Pontificis iustam, & illarum solutionem, ex parte obtinentium beneficia debitam esse; Postremo describatur vsus, qui in illarum exactione, & solutione seruatur.

Pro sufficienti autem Annatarum cognitione, sciendum est, duas esse illarum species; quæ quoniam diuersam habent originem, & dissimilem proportionem; ideo titulum Tractatus, plurali nomine Annatarum, visum nobis est præponi debuisse. Quia tamen vna est ambæ causa prima, & ambæ de primi anni vacantium beneficiorum fructibus debentur, idcirco vnum & idem
Annata-

REGESTUM

† ABCDEFGHIKLMNOPQRST
VXYZ. Aa Bb Cc

Omnes sunt quaterniones.

ROMAE,

---

*Ex Typographia Accoliana.
In Burgo.*

